

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1992-1993

7 juli 1993

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van het embleem
en de vlag
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

(ingediend door de heren Stéphane de LOBKOWICZ
en Jean-Paul DUMONT) (F)

TOELICHTING

Dames en Heren,

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moest over een embleem en een vlag beschikken, die zijn identiteit bevestigen tegenover zijn bevolking en deze van de andere Gewesten en Gemeenschappen in België, alsmede tegenover het buitenland.

In zijn resolutie van 17 oktober 1990 besloot de Brusselse Hoofdstedelijke Raad bijna eenparig de iris tot symbool van het Gewest te kiezen en de definitieve grafische voorstelling ervan op later voorstel van het Bureau in uitgebreide samenstelling goed te keuren.

De leden van het Bureau in uitgebreide samenstelling hebben dan een grafische voorstelling voorgelegd die aan de esthetische eisen voldeed, waarbij de gestileerde bloem ontegenzeggelijk herkenbaar bleef en naar alle waarschijnlijkheid haar waarde in de loop der tijden zou behouden.

De Brusselse Hoofdstedelijke Raad heeft dan bij ordonnantie van 16 mei 1991, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 10 september 1991, zijn vlag en zijn embleem vastgesteld.

De Raad was toen bijzonder opgetogen over de keuze van de iris. De moerasiris (*Iris pseudacorus*), een plant met grote gele bloemen, kwam in een ver verleden

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1992-1993

7 juillet 1993

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**portant modification de l'emblème
et du drapeau
de la Région de Bruxelles-Capitale**

(déposée par MM. Stéphane de LOBKOWICZ
et Jean-Paul DUMONT) (F)

DEVELOPPEMENTS

Mesdames, messieurs,

Il s'indiquait que la Région de Bruxelles-Capitale dispose d'un emblème et d'un drapeau qui consacrent son identité tant vis-à-vis de sa population que vis-à-vis de la population des autres Régions et Communautés de Belgique et de l'étranger.

Par sa résolution du 17 octobre 1990, le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale a décidé à la quasi-unanimité de choisir l'iris comme symbole de la Région et d'en adopter le graphisme définitif sur proposition ultérieure de son Bureau élargi.

Les membres du Bureau élargi ont ensuite proposé une représentation graphique qui correspondait aux exigences de l'esthétique tout en offrant une stylisation de la fleur qui restait parfaitement reconnaissable et susceptible de garder toute sa valeur au fil du temps.

C'est en fin de compte, par ordonnance du 16 mai 1991, publiée au *Moniteur belge* le 10 septembre 1991, que le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale a fixé son drapeau et son emblème.

Le Conseil s'était félicité à cette occasion du choix de l'iris, étant donné qu'une variété de cette plante, aux grandes fleurs jaunes, est précisément l'iris des marais

inderdaad veelvuldig voor in het Brusselse, dat bekend stond om zijn moerassige bodem, de natuurlijke groeiplaats van deze plant. De iris komt trouwens ook voor op talrijke grafische of andere voorstellingen van Brussel of van de hand van Brusselse kunstenaars. Reeds in de oudheid had de iris een symbolische waarde: in de Griekse mythologie is Iris de boodschapper van de Goden; zij verplaatst zich op haar regenboog en blijft steeds geschoeid om de boodschappen onmiddellijk te kunnen bezorgen. De iris biedt daarenboven het voordeel niet te doen denken aan een of andere gemeente van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, schept geen verwarring met de emblemen van de Staat of van andere entiteiten, en stelt de Brusselaars in staat zich erin te herkennen. In de heraldiek zijn bloemen tenslotte veel gebruikte iconografische elementen.

In de toelichting van het voorstel van ordonnantie van 27 februari 1991 houdende de keuze van het embleem en de vlag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stond bovendien het volgende te lezen:

«Rekening houdend met de rol van Brussel in de uitbouw van Europa, zou het, wat de kleuren betreft, aangewezen zijn de kleuren van het embleem en van de vlag te doen overeenstemmen met deze van de Europese vlag, namelijk geel op blauw.»

Deze gelukkige overweging maakt het ons vandaag mogelijk een nieuw voorstel in te dienen, waarbij het symbool nog meer wijst op de gehechtheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan Europa, door op de vlag en het embleem van het Gewest, naast de iris, ook de twaalf Europese sterren aan te brengen.

De jongste beslissing van de Europese top in Maastricht, op 12 en 13 december jl., waardoor Brussel definitief en officieel zal fungeren als zetel van de Europese instellingen, pleit voor de door ons voorgestelde aanpassing van de ordonnantie.

We willen deze ordonnantie ook aanwenden om een vergetelheid recht te zetten die over het hoofd werd gezien toen het voorstel tot keuze van de symbolen van het Gewest werd goedgekeurd: bovenop het embleem moet er, net als bij de Duitstalige Gemeenschap en voor het letterwoord van de Franse Gemeenschapsraad, een koningskroon komen, om duidelijk aan te tonen dat Brussel bij België hoort en er de hoofdstad van is.

Tenslotte wordt, uit besparingsoverwegingen, een overgangperiode van drie jaar voorgesteld waarin alle bestaande drukwerken kunnen opgebruikt worden en de vlaggen die tot op heden werden gemaakt, kunnen gehesen worden.

Deze maatregel zou bovendien het prestige en het esthetisch aspect van het gewestelijk embleem nog aanzienlijk verbeteren.

(*Iris pseudacorus*), alors que l'on sait que le sol de Bruxelles était en des temps reculés connu pour être marécageux et pour présenter cette plante dans sa flore naturelle. L'iris se retrouve par ailleurs dans de multiples représentations picturales ou autres ayant trait à Bruxelles ou dues à des artistes bruxellois. Déjà dans l'antiquité, l'iris revêtait une valeur symbolique: la mythologie grecque présente Iris comme la messagère des dieux se déplaçant sur son arc-en-ciel, restant toujours chaussée afin de délivrer les messages dans l'instant. D'autre part, l'iris a l'avantage de ne rappeler aucune commune en particulier appartenant à la Région de Bruxelles-Capitale, de ne prêter à aucune confusion avec les emblèmes de l'Etat ou d'autres entités, tout en permettant aux Bruxellois de s'y reconnaître. Enfin, les fleurs sont des éléments iconographiques courants en matière héraldique.

Les développements de la proposition d'ordonnance du 27 février 1991 portant fixation du drapeau et de l'emblème de la Région de Bruxelles-Capitale précisent en outre à l'époque:

«En ce qui concerne les couleurs, compte tenu du rôle de Bruxelles dans la construction européenne, il serait heureux que celles de l'emblème et du drapeau se rapprochent des couleurs du drapeau européen, à savoir jaune sur bleu.»

Cette heureuse considération nous permet aujourd'hui de faire une nouvelle proposition à savoir renforcer le symbole de l'attachement de la Région de Bruxelles-Capitale à l'Europe sur son drapeau et son emblème en y représentant, outre l'iris, les 12 étoiles européennes.

La récente décision du sommet européen de Maastricht des 12 et 13 décembre dernier, en faveur de l'officialisation définitive du rôle de Bruxelles en tant que siège des institutions européennes plaide dans le sens de l'adoption de l'ordonnance que nous proposons.

Dans le même ordre d'idée, nous souhaitons profiter de la présente ordonnance pour réparer un oubli commis au moment du vote de la proposition fixant les symboles de la Région en surmontant son emblème comme pour la communauté germanophone et comme pour le sigle du Conseil de la Communauté française, d'une couronne royale, en vue de manifester l'appartenance à la Belgique de Bruxelles dont elle est la capitale.

Une mesure transitoire de trois ans est, enfin, proposée dans un souci d'économie en vue de permettre d'écouler les imprimés et d'utiliser les drapeaux confectionnés jusqu'à présent.

Cette mesure aurait, de plus, l'excellent effet d'améliorer le prestige et l'aspect esthétique de l'emblème régional.

Stéphane de LOBKOWICZ (F)
Jean-Paul DUMONT (F)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

Artikel 1

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft als embleem een iris in een cirkel van 12 sterren met 5 punten, met bovenop de Belgische koningskroon. (Afbeelding 1)

Artikel 2

De vlag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is blauw met een gele iris omboord van wit in een cirkel van 12 gele sterren met 5 punten. (Afbeelding 2)

Artikel 3

De vlag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gehesen op de openbare gebouwen die onder zijn bevoegdheid vallen, in dezelfde omstandigheden en op dezelfde dagen als de Belgische vlag.

Artikel 4

Het gebruik van de oude vlaggen en emblemen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijft toegelaten gedurende een periode van drie jaar, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze ordonnantie.

Artikel 5

Deze ordonnantie wordt van kracht bij haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

27 april 1993.

PROPOSITION D'ORDONNANCE

Article 1er

La Région de Bruxelles-Capitale a pour emblème un iris s'inscrivant dans un cercle constitué de 12 étoiles à 5 branches et surmonté de la couronne royale de Belgique. (Figure 1)

Article 2

Le drapeau de la Région de Bruxelles-Capitale est bleu à l'iris jaune liseré de blanc entouré d'un cercle constitué de 12 étoiles jaunes à 5 branches. (Figure 2)

Article 3

Le drapeau de la Région de Bruxelles-Capitale est arboré aux édifices publics qui ressortissent à la Région, dans les mêmes conditions et aux mêmes jours que le drapeau belge.

Article 4

L'usage des anciens drapeaux et emblèmes de la Région de Bruxelles-Capitale reste autorisé pendant une période de 3 ans à dater de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

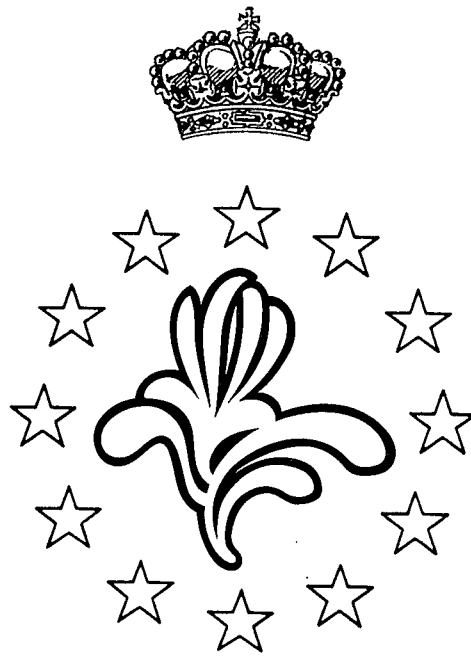
Article 5

La présente ordonnance entre en vigueur à la date de sa publication au *Moniteur belge*.

Le 27 avril 1993.

Stéphane de LOBKOWICZ (F)
Jean-Paul DUMONT (F)

Afbeelding 1 — Figure 1

Afbeelding 2 — Figure 2

